A jelölt kódszáma:

Državni izpitni center

M 1 4 1 1 3 1 1 1

TAVASZI VIZSGAIDŐSZAK

MAGYAR NYELV MINT ANYANYELV

1. feladatlap

Iskolai irodalmi esszé (terjedelme legalább 700 szó)

2014. május 6., kedd / 120 perc

Engedélyezett segédeszközök:
A jelölt golyóstollat vagy töltőtollat és helyesírási kéziszótárt hoz magával.
A jelölt két értékelőlapot és két pótlapot kap a vázlatkészítéshez.
Az elemző-értékelő esszé alapjául szolgáló szöveg perforált lapon van, amelyet a jelölt óvatosan kitép(het).

ÁLTALÁNOS ÉRETTSÉGI VIZSGA

ÚTMUTATÓ A JELÖLTNEK

Figyelmesen olvassa el ezt az útmutatót!
Ne lapozzon, és ne kezdjen a feladatok megoldásába, amíg azt a felügyelő tanár nem engedélyezi!

Ragassza vagy írja be kódszámát (az erre kijelölt helyre ezen az oldalon és az értékelőlapokon)! Kódszámát a pótlapra is írja rá!

A feladatlap egy értekező és egy elemző-értékelő esszé szempontsorát tartalmazza. Az esszé terjedelme legalább 700 szó. Összesen 50 pont érhető el.

A táblázatban jelölje x-szel a választott esszét!

1.	2.

Töltőtollal vagy golyóstollal írjon a **feladatlapba**! Írott betűkkel, olvashatóan irjon, és ügyeljen a helyesírásra! Ha tévedett, a leírtat húzza át, majd írja le újra! Az olvashatatlan esszét 0 ponttal értékeljük. Dolgozata vázlatát írja a pótlapokra, de azt az értékelés során nem vesszük figyelembe.

Bízzon önmagában és képességeiben! Eredményes munkát kívánunk!

A feladatlap terjedelme 12 oldal, ebből 1 üres.

© RIC 2014

M 1 4 1 1 3 1 1 1 0 2

A szürke mezőbe ne írjon!

Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia

A szürke mezőbe ne írjon!

MELLÉKLET A 2. CÍMHEZ

Figyelmesen olvassa el a szövegrészletet!

– Évekkel ezelőtt, mikor gyermek voltam – szólt Dorian Gray szétmorzsolva a virágot kezében –, találkoztál velem, hízelegtél nekem, és megtanítottál arra, hogy hiú legyek a szépségemre. Egy napon bemutattál egy barátodnak, ki megmagyarázta nekem, milyen csodás a fiatalság, és te festettél rólam egy képet, mely megértette velem, milyen csodás a szépség. Egy őrült pillanatban – ma sem tudom, hogy bánjam-e, vagy sem – egy kívánságomat mondtam ki, te talán másnak neveznéd...

– Emlékszem rá! Jaj, milyen jól emlékszem! Nem! Ez lehetetlenség. A szoba nedves. Megpenészedett a vászon. Azokban a festékekben, melyeket használtam, van valami átkozott ásványi méreg. Mondom, hogy ez lehetetlenség.

– Ugyan, mi lehetetlenség? – mormogta a fiatalember, s az ablakhoz ment, homlokát pedig a hideg, ködtől izzadt ablaküveghez nyomta.

– Azt mondtad, hogy megsemmisítetted a képet.

– Nem mondtam igazat. A kép semmisített meg engem.

– Nem hiszem el, hogy ez az én festményem.

– Hát nem ismered meg benne az ideálodat? – kérdezte Dorian keserűen.

– Az én ideálomat, hiszen így nevezed...

– Így nevezted te.

– Nem volt ebben semmi rossz, semmi gyalázatos. Olyan ideál voltál nekem, amilyent sohasem találok többé. Ez pedig egy szatír arca.

– Ez a lelkem arca.

– Jézusom-Krisztusom, micsodát imádtam én. A szeme mint egy ördögé.

– Mindnyájan magunkban hordozzuk az Eget és a Poklot, Basil – mondta Dorian vad, kétségbeesett mozdulattal.

Hallward ismét a képhez fordult és rámeredt.

– Istenem – kiáltott –, ha ez igaz, és te ezt csináltad az életedből, igen, akkor gonoszabb vagy, mint ahogy elképzelnek azok, kik ellened beszélnek!

Újra a képhez emelte a gyertyát és vizsgálta. A felületéhez, úgy tetszett, nem is nyúltak, úgy maradt, amint hagyta. Nyilván a belsejéből jön az undokság és borzalom. Belső élete valahogy furcsán megelevenült, s a bűn leprája lassanként megette az egész festményt. Rothadó hulla a vizes sírban nem olyan félelmetes.

Basil keze reszketett, s a gyertya kiesett tartójából a padlóra és ott sercegett. Rátaposott, eloltotta. Aztán belevetette magát a rozoga székbe, mely az asztalnál állott, s arcát tenyerébe temette.

– Jaj istenem, Dorian, micsoda lecke! Micsoda borzalmas lecke!

Nem kapott választ, csak azt hallotta, hogy a fiatalember zokog az ablaknál.

– Imádkozz, Dorian, imádkozz – suttogta Basil. – Mire is tanítottak bennünket gyermekkorunkban? „Ne vigy minket a kísértésbe. Bocsásd meg a mi bűneinket. És szabadíts meg a gonosztól.” Mondjuk együtt. A hiúságod imáját meghallgatták. A bűnbánatod imáját is meghallgatják majd. Nagyon imádlak téged. Ezért bűnhődöm. Nagyon imádtad te is önmagadat. Mindketten megbűnhődtünk.

Dorian Gray lassan megfordult, és könnytől ázó szemmel nézett rá.

– Már késő, Basil – hebegte.

– Soha sincs késő, Dorian. Térdepeljünk le, próbáljuk meg, hátha eszünkbe jut egy imádság. Van valahol ilyesforma vers: „Bár bűnöd mint a skarlát, én fehérre mosom, mint a hó.”

– Ezek a szavak nekem semmit sem jelentenek.

– Jaj, ne beszélj így. Elég rosszat tettél életedben. Istenem, nem látod, hogy bandzsít ránk az az átkozott kép?

Dorian Gray rápillantott a festményre, és hirtelen érthetetlen gyűlöletet érzett Basil Hallward iránt, minthogyha a vásznon lévő kép sugalmazná s egyenesen fülébe súgná vigyorgó szájával. Az űzött vadállat őrült kétségbeesése támadt benne, és undorodott attól az embertől, ki az asztalnál ült, jobban, mint bárkitől vagy bármitől életében. Vadul körülnézett. Szemben vele, a festett láda tetején, valami csillogott. Tekintete ráesett. Tudta, micsoda az. Kés volt […].

Oscar Wilde: Dorian Gray arcképe (részlet)
Alinea Kiadó, 2011. 182–184.

perforiran list

A szürke mezőbe ne írjon!

Üres oldal

A szürke mezőbe ne írjon!

1. „A lét egyszerre iszony és csoda.” (Faludy Gy.)

(Értekező iskolai irodalmi esszé Babits Mihály A gólyakalifa és Oscar Wilde Dorian Gray arcképe című regénye alapján)

Szempontok:

- Ismertesse Elemér és Dorian neveltetésének, valamint személyiségének közös jegyeit!
- Fogalmazza meg, miért volt meghatározó számukra a Kincsessel, illetve a Henryvel való találkozás! Vizsgálja meg, hogyan menekül az egyik, és hogyan a másik szereplő, miután szembesül új énjével! Magyarázza meg, miért válik a két szereplő gyilkossá és öngyilkossá! Fejtse ki, Ön szerint miért volt szükségszerű a haláluk!
- Foglaljon állást a dolgozatcímben megfogalmazottakról, majd fejtse ki, Ön szerint melyik főszereplőben tudatosult ez inkább!

2. „Mindnyájan magunkban hordozzuk az Eget és a Poklot...” (Oscar Wilde)

(Elemző-értékelő iskolai irodalmi esszé Oscar Wilde Dorian Gray arcképe című regényének részlete alapján)

Szempontok:

- Ismertesse a szövegrészlet alapján az írói elbeszélésmódot! Mutassa be Doriant a regény egészének ismeretében!
- A szövegrészlet alapján mutassa be Dorian és Basil szépségfilozófiáját! Vizsgálja meg, hogyan viszonyul a festményhez az egyik, és hogyan a másik szereplő! Foglaljon állást, valóban a festmény semmisítette-e meg Doriant! Értelmezze, miként vélekednek a szereplők a bűnről és a bűnhődésről!
- Fejtse ki véleményét a dolgozat címének igazságtartalmáról, és arról, kell-e és lehet-e egyensúlyt teremteni a címben megnevezettek között!

A szempontok sorrendjét nem kötelező betartani.

Ügyeljen a dolgozat szerkezetére, valamint a stilisztikai és a nyelvi megformálásra!

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

M 1 4 1 1 3 1 1 1 1 0

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

M 1 4 1 1 3 1 1 1 1 2

A szürke mezőbe ne írjon!